

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1604

Vita S. Cvthberti, Episcopi Lindufarnensis. ex ea quæ tom. 3. per venerabilem Bedam est. a Sedere cepit, Anno Domini 685. Migravit verò è vita, Anno 687. Cononis Papæ I. Iustiniani Iun. Imp. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42667

sceptis satisfacere, si laborum suorum à Deo præ-
mium consequi, non ficto, sed verò amoris & be-
neuolentiæ studio, se inuicè amplecteretur, om-
nibusq; modis, & verbis & factis, imitarentur re-
gularis vitæ exemplū quod in se & sanctæ recor-
dationis patre S. VVandregisilo alijsq; sanctis vi-
ris exhibitū ipsis erat. Hæc cū in ultimo vitæ dis-
crimine, summa contentione auribus eorum in-
culcasset, suauiter è corporis ergastulo migravit.
Cuius sacrum corpus cum in monumentum
VVandregisilij illatum fuisset, nouemque annis
requieuisset, VVandregisilius autem xl. & Ans-
bertus annis xj. S. Bainus Taruennæ episcopus;
magno eorum desiderio tactus honoris ergò, in
basilica B. Petri Apost. oēs transtulit. Quorū cor-
pora cū vestimentis ita ab omni corruptione in-
tegra inuenta sunt, quasi eodē die sepulturæ tra-
dita fuissent; multisq; signis & miraculis Christi
gratiam, cuius gloria sempiterna foelicitate fru-
untur, cunctis manifestam reddunt.

Abit è vita,

VITA S. CVTHBERTI, EPISCOPI

Lindisfarnensis. ex ea qua tom. 3. per venerabilem

Bedam est. ^a Sedere cepit, Anno Domini 685.

Migravit verò è vita, Anno 687.

Cononis Papa I. Iustiniani

Iun. Imp. 3.

^a Vide Cæf.
Baro in not.
Mart. Rom.
& tom. 2.
Annal. Eccl.

VIR Domini Cuthbertus, ab ineunte adole-
scentia, rerum diuinarum contemplatio-
ne mirificè delectatus, monasticam vitam
summè diligebat. Cum autem puer adhuc, & in-
genij acumine, & mira agilitate membrorū præ-
ditus, puerilibus ludis, certaminibusque (vt fert)
illa ætas) admodū deditus esset, & alios ferè oēs,
dexte-

20. Martij.
Amat ab in-
santia, mo-
nasticam
vitam.

dexteritate quadam, in quouis certamine supera-
 ret, victorque lætabundus, nullo saltu, cursu, vel
 luctatu fatigatus, fessos alios ad certamen prouo-
 caret, paruulus quidam diuino sanè spiritu exci-
 tatus, cœpit immodicos eius iocos, ludosque cor-
 ripere, & quasi senili prudentia paruulus, puerū
 ad omnem modestiam, morumque grauitatem
 exhortari. At ille cū verbis procacibus monita
 contemneret, puer in terram abiectus, fletu valdè
 lachrymabili Cuthbertum his verbis appellauit;
 Ludere te inter paruulos non decet, quem Domi-
 nus maioribus etiam natu, magistrū virtutis con-
 fecrauit. Inter hæc Cuthbertus, ex genu altero ita
 grauiter laborare cœpit, vt omni pedis officio
 destitutus, aliorum vti cogeret ministerio. Ita-
 que die quodam foras à ministris deportatus, vt
 pratorum herbarumque viriditate animum rela-
 xaret, sub dio recubuit, viditq; repentè equitem,
 splendido admodum vestium cultu ornatum, ad
 se venientem, qui blando eum sermone compel-
 lans, obsequium aliquod sibi præberi rogauit.
 Cui Cuthbertus. Sanè tuis ego promptissimè ob-
 sequijs astare percuperem, nisi huius compede
 languoris prohiberer; simulque tumorem ostē-
 dens, ecce, inquit, nulla medicorum industria sa-
 nari possum. Cui eques, Coque, inquit, triticeam
 in lacte farinam, & hac cōfectione calida, tumo-
 rem superunge, & sine mora beneficium sanita-
 tis consequeris. His dictis, celeri se cursu in viā
 dedit, statimque Angelum Dei esse cognouit.

Tanto igitur, tamque in sperato beneficio affe-
 ctus, se totum diuino amori consecrauit, & affi-
 duas Deo pro aliorum salute, cum multis lachry-
 mis preces offerre non destitit. Agebat remotis in
 montibus pecorum sibi commissorum curam;
 cumque

Admonetur
 Cuthbertus
 puer, à puc-
 gulo.

Cuthbertus
 è pede labo-
 rans, sanatur
 ab Angelo.

cumque, cæteris alto sopore depressis, peruigil in oratione nocte quadam persisteret, vidit subito immensum de cælo lumen noctis discurrere caliginem, in quo beatorum spirituum agmen terras petens, animam simili splendore fulgentem, ad cælos deducebant. Hac visione mirifice exhilaratus, pastores graui somno confopitos, ad diuinas laudes ardenti studio celebrandas, excitauit; cumque incredibili ex tanto spectaculo perfulus gaudio, visionis seriem enarraret, manè facto agnouerit antistitem Lindisfarnensem Aidanum magnæ virtutis virum, eodem tempore, raptum de corpore cælestia regna petiuisse. Tum Cuthbertus; Si ego, inquit, studio vnius noctis, in precibus transactæ, rem ad eò admirandam videre merui, quid tandem erit, si totam mentis meæ aciem, ad rerum diuinarum contemplationem contulero? Pudeat igitur somno & inertia deditos, cælestium rerum cognitione fraudari. Hac cum dixisset, relictis pecoribus monasterium petere constituit. Solus autem iter ingressus intrauit religiosæ cuiusdam matris familias domum, quæ, qua erat benignitate in peregrinos, plurimis summæ benevolentia indicijs, eum suscepit, mensamque cibo instructam apponere volebat. At vir sanctus cum nullis precibus induci posset, vt ieiunium illius diei, qua memoriam Christi pro nobis in crucem sublatis reolebat, solueret, cœptum iter ieiunus prosecutus est. Cumque instante iam vespera, cerneret se iter complere non posse, & ab omni spæ hospitij exclusum esse, in proximum quoddam tugurium à custode derelictum, & bestiis peruium, se contulit, vt primam alterius diei lucem tutius in eo expectaret. Vbi cum de more, se ad precandi studium componeret, & magna interim, non

visio s.
Cuthberti,

Aidani anima, petit regna cælorum.

Ieiunium sextæ feriæ, quam anti-quum.

tam

tam sui, quam equi, labore & ieiunio pariter exhausti, misericordia caperetur: sceni manipulum recto auulsum equo obiecit, ipse vero oratio horam ducere coepit. At equus rictu, aliu similiter manipulum auellere tentans, linteum quoddam nitidissimum pariter detraxit, quod cernens vir sanctus, finita oratione, accessit, & linteum dissoluens dimidium panis calidi, & carnem qua vni abunde refectio sufficiebat, inuenit. Scupet vehementer vir diuinus, sed mox sublatis ad celum oculis, Tuum est, inquit, Domine, hoc beneficium qui me famulum tuum ieiunantem, vt quondam Eliam solitarium, in hac solitudine pascere dignaris. Ab eo autem tempore summo studio ieiunandi consuetudinem retinuit. Latus autem ad Eatam Abbatem perueniens, ad spiritalia Christi castra transiit, externoque spiritalis militiae signo, tonsura donatus, fortem & inuictum Christi athletam se praeiuit.

Diuinitus
S. Cuthbertus,
et sic prae-
betur.

3. Reg. 17.

Cuthbertus
raditur, &
fit monachus.
Cuthbertus
praeficitur
hospitio
peregrinorum

Iamque insigne virtutis specimen cunctis de se praebebat, cum Alchfridus Rex pro redemptione animae suae, locum quendam monasterio construendo idoneum, Eatam Abbati donauit; qui statim Cuthbertum, propter ingenitam benignitatem peregrinorum hospitio praefecit. Suscepit magno cum gaudio & alacritate, officium Cuthbertus, totiusque & animi & corporis eam in rem viribus incubuit, vt quam optime benignè faciendi studio, de omnibus mereretur. Primo diluculo, solito precatiois studio peracto, ad pauperes hospites requirendos exibat; ingressusque cellulam, inuenit decora admodum facie sedentem ibi inuenit, quem hominem esse ratus, solita humanitatis significatione suscepit. Manibus aquam infudit, pedesque diligenter abluuit, mentam cibo potuque instructam apposuit,

Angelum,
hospitio ac-
cipit, Cuth-
bertus.

fuit, nec vllum deniq; charitatis officium prætermisit. Cumq; instaret & vrgeret, vt collapsas itineris labore vires cibo reficeret, renuit, negauitq; se quicquã sumpturum. At Cuthbertus. Obsecro, inquit, mi frater reficias, dum rediens calidum tibi panem, quos coctos iam spero, afferam. Abijt, & quanta potuit celeritate maxima rediẽs, hospitem quem reliquerat non inuenit; & admiratione defixus, vestigia, qua ierat, explorat. Nix recens terrã contexerat, sed nullũ in ea vestigium inuenit. Stupore itaq; oppressus, sublata mensa conclaue petijt, statimq; miri odoris fragrantia naribus percipiens. Ecquid est hoc, inquit, simulq; huc atq; illuc circumspiciens, tres istic calidos niueo candore panes postos esse vidit. Tũ demũ Angelũ fuisse intelligens, miraculi virtute compunctus, maiorẽ ex eo virtutũ operibus curã impendebat. Nec fuit illi Angelorum visitatio hæc infrequens; sed sæpius & verbis suauissimis, & cibis cælesti sapore conditis, ab illis refectus fuit.

Inter hæc, pestilens contagio, quæ stragem magnam in populo edebat, virum sanctum corripuit. Frates autem, qui salutem suam eius vita contineri arbitrabantur, noctem totam in precibus peruigilem traducebant. Quod cum vir sanctus cerneret. Quid, inquit, fieri nõ potest, vt diuina bonitas tot taliumque virorum preces despiciat? Date baculum, caligasque, & statim, quamuis acri morbi dolore premeretur, baculo infirmos artus sustentante, gressum tentauit, & sanitatem, non sine ingenti omnium admiratione adeptus est.

Hoc rursus nouo affectus beneficio, dictum mirum est, quàm ardentibus diuini amoris facibus incen-

Tres panes,
ab Angelo
relicti.

Cuthbertus
peste corre-
ptus, mira-
biliter sana-
tur.

incensus fuerit. Et quidem, cum multos flagitijs deditos cæca mente in pestem ruere cerneret, incredibili studio animarum curam suscepit, tantoque charitatis ardore ac docendi peritia viam veritatis errantibus persuasit: ut omnes publica confessione scelera sua proferrent, nec vllum poenitentia laborem, quamuis grauissimum subire recusarent.

Dat operam
hominibus
ad Deū con-
uertendis.

Ebbe, Abba-
tissa, soror
Osvini Re-
gis.

Erat Osvini Regis soror Ebbe, sacrarū Christi virginum mater, multis virtutibus, & sanctitatis opinione clara; quæ fama beati huius viri excitata, obnixè rogauit, ut suis virginibus iustitiæ viam, & pulchritudinem, sermone coram instituto; explicare vellet. Paruit vir Dei lubens, peractoque sermone, cum post longas intempestæ noctis vigilias domum redire vellet. quidam è fratribus clanculum eius vestigijs institit. At ille egressus monasterio, sequente exploratore, ad maris ripas descendit; moxque toto corpore in mare ad collum vsque demisso, peruigiles vndisonis in laudibus, tenebras noctis exegit. Appropinquante autem diluculo, ascendens in terram, orationem flexis genibus prosequutus est. Et ecce

Vide, quomodo etiã
bruta ani-
malia, famu-
lis Dei in-
seruiant.

duo, de maris profundo, quadrupedia, quæ vulgò Lutræ vocantur, officioso admodum obsequio venerunt; nam humi ante illum prostrata, anhelitu suo pedes frigoris asperitate confectos, fouere & villo extergere satagebant. Hæc cum frater absconditus cerneret, corpore, & mente torus tremere cœpit. Nec enim dubitabat, tantæ sanctitatis virum quicquam latere posse. Quod planè euenit, nam mane factò, cum ille supplex se eius ad pedes dimitteret, & veniam suæ curiositatis cum lachrymis postularet; Hæc tibi, respondit, conditione libens ignosco, ut quicquid vidisti, ante o-

Attende ve-
ram cordis
humilitatē.

bitum

bitum meum mortalium nemini pandas.

Accidit quodam tempore, vt urgente monasterij necessitate, Pictorum terram, qui Niduari vocantur, nauigio petere cogeret, cumque assumptis in eam rem duobus comitibus, cibos necessarios propter blandientis auræ temperiem, qua iter citissimè confecturos se sperabant, minimè assumerent, euenit præter opinionē, vt aëris temperie in sæuam tempestatem mutata, diutius, cum maris fluctibus luctantes errarent, & fame penè confecti periclitarentur; Tum Cuthbertus quid, inquit, otio torpescitis, vbi fides, vbi spes vestra? Nunquid patrem in cælis habetis? Nunquid is potens est, qui quondam filijs Israel, in deserto omni humana ope destitutis, benignè consuluit, & nobis succurrere? Hæc dicens, cum totam noctem in precibus exegisset, in genua procubuit, nauisq; prospero ad ripam vento appulsa est, & in terram egressi sunt; vbi tria delphinæ carnis frustra reppererunt, quibus & famem depulere, & Dei, in seruos suos, bonitatem miris laudibus extulerunt.

Diuinitus illi, & socijs esca præbetur.

Die quodam verbum Dei prædicaturus, assumpto puero comite, egrediens, cum longa itineris molestia fatigati, nihil secum tulissent, quo fractas ieiunio vires restaurarēt, dic puer, inquit, quid tibi nūc animi est, cum nihil cibi potusue ad manus nobis esse scias? Et ille. Hæc res vehementer me angit Pater, nam nec viaticū, nec amici ad sunt qui periclitantibus nobis succurrere possunt. Tum vir Dei. ò fili, inquit, securus esto, nunquam enim qui se totos ad Dei obsequium transtulerunt, eius ope, in quavis necessitate destituētur. Videsne aquilam istā pennis in sublimē volantē? Hæc diligētè obserua, eiꝰ nāq; ministeri

Nota firmā in Deo confidentiam.

SSI

Pisces, ab
aquila ac-
cipit.

Diabolus
igne phan-
taſtico, tur-
bam à con-
cione auo-
sat.

Hildmer
præfecti v-
xor, à dæ-
mone obſi-
detur.

ſterio Dominus nos conſolabitur. Vix hæc vir ſanctus effatus erat, cum aquila arreptum è ſtamine piſcem in terram demifit, cuius dimidiam partem aquilæ relinquentes, alteram ſibi in cibos aptârunt, gratiſſimoque reſecti conuiui, miſericordiam Domini, debitis laudibus celebrârunt. Poſt hæc, ad euangelij prædicationem accedens, cum maxima voce de rebus diuinis diſſereret, diabolus, nè ſceleratos ad pietatis ſtudium, à ſagitijſ auocaret, in medio concionis, ignem in proxima villa fictitiũ excitauit de quo vir Dei in ſpiritu edoctus, admonuit cunctos, vt attentas aures præberent, nec ſe dæmonis eluſione in fraudem pelli ſineret. At illi graui inanis periculi timore percuſi, relicto Dei verbo, ad opem ferendam nequicquam conuolant, ſed mox ad locum vt venerunt, non veras flammas, ſed diaboli figmentum eſſe cognouerunt. Tum pudore ſuffuſi, antiqui ſerpentis fraudes agnoſcentes, leuitatis ſeſe condemnârunt.

Erat præfecto regis Egfridi Hildmer nomine vxor cum primis religioſa, quæ dum pietatis operibus & eleemoſinis, ſummo ſtudio incumberet, ſubito à dæmone correpta, horrendis clamoribus: & lugubri valdeſeſulatu, periculum in quo verſabatur, teſtabatur. Tunc vir eius ad Cuthbertum properans, qui ſceminam propter multiplices virtutes, quibus in vita ſemper ornata fuerat, valdè charam habebat, extremum vxoris diſcrimen denunciât, orat atq; obſecrat, vt ſuis eâ precibus commendatam habeat, & ſacerdotem mittat, qui opem ei ſalutarem, in vltimo vitæ diſcrimine ferat. Cumq; à dæmone eam obſeſſam indicare, (quæſi in ficta religionis ſpecie, intell. nũ haſtenus ſcelus occultafſet) erubeſceret, vir, Dei, & anguſtiam animi eius, & vxoris cruciatũ

prævidens; Quid, inquit, pravam de coniuge tua opinionem concipis? Non soli scelerati, & à Deo averti, dæmonum supplicijs in hac vita subiiciuntur, sed & innocentes, & excellenti vitæ sanctitate præditi occulto Dei iudicio huiusmodi cruciatibus exercentur. Sed æquo animo esto; ego enim tecum pergam, & ab omni molestia liberatam eam inueniemus. Nondum ædibus, in quibus vinculis constricta iacebat, appropinquarāt, cum foemina, quasi de somno excitata, solutis vinculis accurrit, & arrepto per fricenum equo, cui sanctus insidebat, summas lætitiæ & gratiarum actionis extulit voces.

Eriant p. & sancti homines à dæmonibus in hac vita obfidentur.

Et hæc quidem, aliaque præclaræ virtutis indicia, in Mailrosensi degens monasterio, multis annis cum dedisset, Eata Abbas in Lindisfarnense, quod eius etiam regimini subiectum erat, eum transtulit, ut verbo & exemplo, cunctos ad acerrimum virtutis studium excitaret.

s. Cuthbertus, sit Praepositus, canobij Lindisfarnensis.

Cuthbertus primo ingressu, mentes hominum multis imbutas erroribus offendens, cum admiranda quadam vitæ integritate, tum signis & virtutibus ad veritatis agnitionem traducere cepit.

Plurimos grauissimis oppressos languoribus, orationis instantia sanitati restituit. Dæmoniacos, non solum præfens orando, tangendo, imperando, exorcizando: sed et absens vel tantum orando, vel certe eorū sanationē prædicando liberabat. Nullis humanis laudibus extollebatur, nullis perditorū hominum calumnijs frangebatur. Erāt in monasterio fratres quidam, praua consuetudine à sanctissimis monasticæ vitæ disciplinis longè abducti; hos, cū frequētibus monitis, ad pristinā vitæ seueritatē, reducere cōtenderet, & illi animis, in praua cōsuetudine obstinatis, resisterēt, & acerrimis

Miracula eius.

511

quis

Patiētis sua,
frangit quo-
rundam per-
tinaciam.

Vigiliam
amantissi-
mus.

Missam sine
lacrymis nō
celebrat.

Petit locum
deiertum.

mis interdum contentionibus, nulla ratione con-
clusis, superiores euadere contenderent, ille
vultu admodum placido conuentum dimittebat,
& altera die, quasi pridie obiectionis nihil susti-
nuisset, mirabili verborū suauitate, auribus eo-
rum animisq̄ue, eadem inculcabat sicq̄ue tandem
nullis laboribus vel iniurijs fatigatus, fratres
praua consuetudinis opinione imbutos ad pristi-
nam viuendi normam traducebat: suauiter quo-
que arguere solebat pusillanimitatem fratrum,
qui grauiter ferrent, si qui eos nocturnæ vel me-
ridianæ quietis tempore, importuna forte inqui-
etudine suscitarent, dicens: Nemo mihi molestiā
facit me excitando de somno: sed potius lætifi-
cat, facit enim vt discusso somni torpore vtile
quid agam vel cogitem. Tantum autem erat cō-
punctioni deditus, tantum cælestibus ardebat de-
siderijs, vt Missarum solennia celebrans, nequa-
quam sine lacrymarum profusione implere pos-
set officium: sed congruo satis ordine, dum pas-
sionis Dominicæ mysteria celebraret, imitaretur
ipse quod ageret, seipsum videlicet Deo in cor-
dis contritione mañtando, sed & astantem popu-
lum sursum corda habere, & gratias agere Do-
mino Deo nostro, magis ipse cor quàm vocem e-
xaltando, & potius gemendo quàm cantando ad-
moneret.

Postquàm autem, & hanc concreditam suæ fi-
dei vineam egregiè excoluisset, ardentiorerū
diuinarum amore incensus, locum solitudinis
vehementer expetijt. Et quidem obtenta, ab Ab-
bate, licentia, Insulam hominibus inaccessam, so-
lis autem dæmonibus cognitam intrepidè acce-
ffit. Sed dæmones, ad primum militis Christi in-
gressum, fusi fugatiq̄ue sunt; ipse verò, angusto in-
bidem

bidem cōstructo habitaculo, (ita vt quatuor conclufus parietibus, oculos & mentis & corporis, ad cælum tantum erectos haberet) tanta vitæ sanctimonia vixit, vt cum locus omni aquarum solatio, ad corporis refocillationem destitutus esset, precibus suis sanctissimis, fontem è rupe durissima excitauerit. Neque hoc solum aquæ elementum, Christi famulo deseruiebat, sed reliqua cōditoris opera, quæcunque necessaria essent, stupendo quodam ministerio succurrebant. Quod mirum tamen videri non debet. Qui enim rerum omnium creatori, fide & integro corde famulantur, mirum non est, si eius imperijs ac votis, (ad cuius salutem angelici spiritus prompti assistūt) inanimis creatura deseruiat.

Precibus, in insula fontē impetrat.

Paucis, cum eximia sanctitatis opinione annis, in ea solitudine exactis, cœpit frequens hominū multitudo, tantum virum visendi studio, eò confluere; quos ille quauis vel corporis vel animi molestia oppressos, liberos ita à se dimisit, vt nemo non vehemēter se eò venisse gauderet. Laborabat id temporis Elsted abbatissa, diuturno mēbrorum languore, adeò, vt medicorum ope destituta, nihil ei reliqui esset, quàm assiduis lachrymis propriam lamentari miseriam. Interea cum ei, Cuthberti veniret in mentem; Vtinam, inquit, aliquid ex sanctissimi illius viri rebus possiderē, confido planē quòd ab hac ægritudine aliquid laxamenti caperem. Allata fuit zona linea, qua vir sanctus vti solet; Admouit eam suo corpusculo, & protinus omni languore fugato, pedibus salua & incolumis substitit. Hoc eodem remedio, quædam è sacris virginibus, quæ sub huius Abbatissæ disciplina Christo militabat, à graui capitis dolore sanata fuit.

Elsted Abbatissa, Zona viri sancti, à languore curatur.

Eodem modo, & monialis quædam.

¶¶ 3

Eodem

Synodus An-
glicana, co-
git eum, ad
Episcopatu
Lindisfar-
nensem.

Qualiter in
Episcopatu
vixit.

Eodem tempore, Anglicana Synodus congregata, beatum virum ad Lindisfarnensem episcopatum vocavit: quem ille, quamvis inuitus subiret, magno virtutum omnium splendore administravit, commissam namque sibi plebem & orationibus protegebat assiduus, & admonitionibus saluberrimis ad cœlestia vocabat. Et, quod maxime Doctores iuvat, ea, quæ agenda docebat, ipse prius agendo præmonstrabat. Eripiebat inopem de manu fortiorum eius, egenum & pauperem à rapientibus eum: tristes ac pusillanimes consolari, malè autem gaudentes, ad tristitiam quæ secundum Deum est reuocare curabat. Solitam vitæ parsimoniam obseruare sedulus, & inter frequentiam turbatû monasticæ vitæ rigorem obseruare sollicitus gaudebat. Esurientibus alimenta, indumenta præbebat argentibus, cæterisque vitæ pontificalis insignibus ritè decoratus incedebat. Cuius internis, id est animi virtutibus, ea quoque, quibus foris effulgebat, miraculorum signa testimonium dabant.

Aqua benedicta, sanatur ægra.

Die quadam, diocesim suam peragrans, venit ad comitis cuiusdam villulam. cuius vxor animam agebat. Comes audito viri sancti aduentu, eum ad se inuitavit, & obnixè, vt aquam, qua coniugem iam iam morituram aspergeret, benediceret: rogauit. Annuit deprecanti, vir Dei, & allatam benedicens aquam, dedit presbytero, qui ægrotæ lectulum aspergens, & gustum salutiferi hauustus in os immittens, ita omnem languorem fugauit, vt ipsa protinus exurgens, ipsis suæ sanicatis ministris, pulchro sanè spectaculo, ministerium præbuerit. Hinc digressus ad sacram quandam virginem, quæ anno integro intolerabili capitis, & totius lateris dolore vexata, cunctos in sui misericordiam.

cordiam trahebat, deuenit. Hanc vir beatus lachrymabundus aspiciens, sacro, in Christi nomine, oleo perunxit, & paucos post dies, ab omni ægritudinis molestia liberauit. Alium quoque, grauissimis morbi doloribus oppressum, pane à se benedicto, sanitati restituit.

Oleo benedicto, sic & pane, curantur infirmi.

Iuuenem quendam, pestilentis morbi contagione oppressum, & omni medicorum ope destitutum, cognati, ad montes, in quibus barbaris vir Dei Euangelium annunciabat, detulerant, orant obsecrantque; nè hominem cum morte conflictantem, & omni humano solatio carentem, despicias; si grassantis morbi vim perhorresceret, saltem à longè benedictionis gratiam conferret. Quibus ille, citò, inquit, miserum adducite, vt sanitatem consequatur. Nec mora; iuuenem longè ægritudinis acerbitate tabefactum, vt iussi erant, lecto decumbentem, in syluis deponunt. Cui statim, sola orationis & benedictionis suæ virtute, vir Dei, optatam sanitatis gratiam, contulit.

Precib' suis, pellit pestem.

Eodem tempore, pestilens contagio miserandam valdè stragem edebat; cumque omnes circumquaque vicos summa diligentia obiret, vidit matrem lachrymis valdè miserabiliter oppletâ, infantem eadem peste percussum arctissimè cõplectentem. Ad quam vir Dei accedens, verbis eâ suauissimis consolatus est, & osculum puero cum benedictione tradens, sanum & incolumem restituit.

Duobus annis, in episcopatu, cum eximia sanctitatis & miraculorum laude, transactis, futurorum præsciis, vt liber & expeditus in religionis studium ardentius incumberet, ab onere pastoralis curæ sese remouit: & ad antiquum suauissimæ solitudinis habitaculum remeant.

Abdicat se Episcopatu.

Sff 4

Ibi

Aegrotat.

Ibi cum tota mente in cælestibus versaretur, & affiduo de diuina pulchritudine cogitaret, graui oppressus infirmitate decubuit. Cumq; certatim omnes, pio erga patrem amore ducti, ei ministrare vellent, omnes suo aditu prohibuit, excepto vno, qui per annos plurimos ventris fluxu laborans, torus intabuerat. Hic ad primum eius contactum ab omni protinus ægritudine se liberatum sensit, cumque aliquamdiu solus cum illo intus mansisset, iussus est vocare, & introducere Herefredum deuotæ religionis presbyterum, tunc Lindisfarnesi monasterio Abbatis iure præfidentem. Qui introgressus data loquendi copia, mox cœpit obnixè rogare, quoniam vltimum vitæ discrimen ei instare videbat, ne fratres suos insalutatos desereret, sed verbis vltimis, (quæ intimis animæ medullis per omnem vitam firmiter in hærent) ad pietatis studium & castum religionis amorem excitaret, confirmaretque. Tum ille hæc inculcabat. Pacem ô fratres, pacem, & veram, non fictam, charitatem sectamini, nihilque magis contendite, quàm vt corpore ita & mente cõiuncti viuatis; & illam sanctissimam, Christoque gratissimam seruitutem reputate, quæ hominum charitate & beneuolentia continetur. Itaque benignè faciendi disciplinam colite. Pauperum & calamitosorum curam infatigabili studio suscipite, & tùm demùm religiosorum nomen, & officium sustinebitis. Porro, homines nefarios, & qui per summum scelus ab vnitæ Catholicæ pacis recedunt, tanquam pestem fugite. Si verò peccatis nostris exigentibus, in his terris præualuerint, satius longè esse statuo, vt erutis de tumulo ossibus meis, durum exilium, schismaticorum seruituti præferatis. Catholica patrum statuta diligenti-

*Tactu Episcopi profingatur dysenteria.**Vltima eius ad fratres verba.**Quale sit, Christo domino, summe beneplacens, obsequium.*

gentissimè discere, & obseruare contendite. Hæc ^{Moritur vis} ^{sanctus.}
suprema suis præcepta cum dedisset, eleuatis ad
cælum oculis, sanctam Deo animam reddidit.

Sacrum corpus, ad insulam Lindisfarnensem
delatum est, & in B. Apostoli Petri ecclesia recô-
ditum: vbi nouis miraculis, quantam gloriam à
Deo recepisset, declarauit. Erat in ea insula puer
quidam atrocissimo dæmone vexatus; qui cum
nullis exorcismis ab infanis clamoribus, & hor-
ribili mentis furore, ad modestiam vocari posset,
nec vllis precibus, vel sanctorū inuocationibus,
spem salutis consequi, & pater interim cum mul-
tis querimonijs & fletu, sanctorum limina ob-
eundo, opem aliquam filio suo quæreret, quidam
de presbyteris, patris & filij misertus, particulam
vnam terræ illius, in quam aqua illa, quæ defun-
cti Cuthberti corpus lauerat, effusa erat, sumpsit,
eamque in os pueri ingessit, Qui post diras admo-
dum voces, cum flebili valde eiulatu emissas, so- ^{Dæmonia}
mno correptus, manè ab omni furore mentis sa- ^{sanatur mi-}
nus inuētus est, & voce gratissima, Cuthberti me- ^{rabilitèr.}
ritis eam se adeptum esse testificatus est. Vt
autem clarius viri DEI sanctitas innotesceret,
factum est post annos vndecim, Deo disponente,
vt fratres monasterij eius magno desiderio sacra
eius ossa, à carnibus, vt putabant, iam satis super-
que purgata, de terra leuandi, tenerentur. Refera- ^{Corpus eius}
to autem sarcophago, ita ab omni corruptione ^{post annos}
non modo corpus, sed & vestimenta integra re- ^{vndecim,}
pererunt, vt dormienti magis quàm mortuo simi- ^{integrum}
lis esset. Quo viso, tanto timore & tremore per- ^{reperum.}
culsi sunt, vt vix loqui, vix auderent intueri mira-
culum, quod parebat, vix ipsi quid agerent nos-
sent. Cum fortè eodem tempore, clericus quidā
reuerendissimi antistitis VVillebrordi adueniēs,
Sff 5 in gra.

in grauiſſimam infirmitatem decidit, qua paulatim crescente, tandem à medicis desperatus est. At verò cum nihil sibi opis in humanis reliquum cerneret, petijt à ministro suo ad corpus sanctissimi huius viri deduci. Deductus, & tumulo presentatus, fixis in terram genibus sanctum Cuthbertum inuocauit, vt suis precibus pro peccatorum eius indulgentia, apud communem omnium Deum & parentem intercederet, & sanitatis gratiam ad maiorem Dei gloriam ei impetraret. Demisso in terram capite, orationem eandem repetebat; cum languore sensim recedente, vires pristinas & protinus redire sensit: ac tandem pedibus insistens, cum ingenti omnium admiratione, domum robustis viribus abiit.

Infirmus, ad eius sepulchrum sanatur.

Item paralyticus, vsu calceamentorum eius.

Videret hæc hæretici, sed si Petri & Pauli sudatiola ad mentem reuocent, quare non credant? Idem enim Dominus est, qui sua, hæc, gratia, in nobis operatur.

Erat in monasterio quodam non procul indè posito, paralyticus quidam, pro cuius salute, Abbas cum ingentem pecuniæ vim in medicorum operas inutilitèr profudisset, & maior morbi vis indies hominem magis magisque conficeret, ille humano desperato auxilio, misit qui aliquam ei reliquiarum Cuthberti partem adferret. Attulit, qui missus fuerat, calceamenta, quæ viri Dei pedes in sepulchro induerant, quibus ægrotus similiter indutus, Cuthbertum assiduis precibus pulsauit, vt aliqua sui misericordia caperetur, & diutinum languorem precibus subleuaret. Hæc dum oraret somno corripitur, & noctis intempestæ silentio, communi ad diuinas laudes signo dato excitatus, è lecto membra erexit, firmoque gradu cum summa alacritate templum ingressus, diuinum officium cum alijs persoluit, & ab omni deinceps membrorum languore liberatus fuit. Hæc & alia quædam Venerabilis Beda de S. Cuthberto. Longo verò post tempore, alius quidam summa

summa grauitate auctor scriptum reliquit, sancti eiusdem corpus, post annos quadringentos & decē & octo, eadem integritate fuisse repertū.

Post annos
418. corpus
eius integrū
reperitum.

VITA S. BENEDICTI, ABBATIS PRAE-
stantissimi, monachorum Patriarchae, ex ea quae est
per sanctiss. Pontificem Romanum, Gregorium, con-
scripta. Claruit maximè, Ab anno Redemptoris 523.
vsq; ad annum 543. Vigilijs Pap. 4. Iustiniani Imp.
14. Totila Gothorum regis 2. Annus verò obdormi-
tionis eius planè incertus est. Extant autem
de eodem, quamplurimi vulgati
errores.

Vide Caesar,
Bar. Annal.
tom. 7.

BENEDICTVS liberiori ex prouincia
Nursia genere ortus, cum puer Romae libe-
ralium artium disciplinis traditus fuisset,
cerneretque multos inanis scientiae opinione tu-
midos, per abrupta vitiorum praecipites ruere,
subito pedem, quem quasi in mundi ingressu po-
suerat, retraxit, despectisque literarum studijs,
sapienter indoctus, in desertis locis tota mentē
pietatem, vnicum salutis portum, sectari consti-
tuit. Erat ei nutrix, quae arctiori eum amoris vin-
culo complectens, quam vt se ab eo diuelli pate-
retur, vestigijs eius sedula instat; cumque ad lo-
cum, quem Effide appellabant venissent, & ab a-
micis & cognatis, pro necessitudine, diutiùs ibi-
dem, eximia beneuolentiae significatione detine-
retur, nutrix, vt triticum à paleis secerneret, capi-
sterium à vicinis mulieribus commodauit;
quod incautè ab ea super mensam derelictum &
subito casu fractum, diuisumque, magnos ei lu-
ctus lachrymasque mouit. Benedictus autem la-
chrymis suae nutricis vehementius commotus, abla-
tis secum vtrisque fracti capisterij partibus, se
totum

21. Martij,
Patria eius.

Benedictus
puer, fractū
capisterij
ratione in-
tegrū resti-
tuit.